

Huvudman

Uddevalla kommun
kommunen@uddevalla.se

Beslut

Datum 2026-09-28

Dnr SI 2025:11679

Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av kommunal Vuxenutbildning på gymnasial nivå,
Vuxenutbildningen R05 i Uddevalla kommun; nu fråga om uppföljning av
beslut den 19 maj 2026

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 genomfört en tillsyn av byggutbildning i lärlingsform med inriktningarna plattsättare och träarbetare, samt mekaniker med inriktning personbil som skolförlagd utbildning med apl vid Vuxenutbildningen R05 i Uddevalla kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande om utbildningen bedrivs kontinuerligt under hela året, om elevernas individuella studieplaner revideras vid behov och att rektorn ansvarar för att hemkommunen informeras vid revidering samt om eleverna ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digitala verktyg. När det gäller utbildningens innehåll har Skolinspektionen valt att avgränsa tillsynen till ämnet personbilar – reparations- och systemteknik, nivå 1 som ingår i utbildningen mekaniker med inriktning personbil.

Skolinspektionen har den 19 maj 2026 beslutat att förelägga Uddevalla kommun senast den 10 september 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande att utbildningen bedrivs kontinuerligt under hela året och utbildningens innehåll.

Uddevalla kommun har den 27 september 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Uddevalla kommun har följt föreläggandet samt om konstaterade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Utbildningen bedrivs kontinuerligt under hela året

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslutet den 19 maj 2026 konstaterade Skolinspektionen att det finns brister i verksamheten gällande att utbildningen inte bedrivs hela året. Av Skolinspektionens utredning framkom att den sammanhållna yrkesutbildningen inom bygg och anläggning med inriktning plattsättare respektive träarbetare bedrivs med ett sommaruppehåll på cirka 13 veckor mellan den 22 maj och 18 augusti. Vidare framkom det att beslutet om uppehåll inte utgår från elevernas individuella behov och förutsättningar, utan det är verksamheten och branschorganisationen som styr detta.

Av huvudmannens redovisning framgår att, avseende kravet på att utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året och utformas utifrån elevernas behov och förutsättningar, utbildningsupplägget för byggutbildningen inom kommunal vuxenutbildning i lärlingsform har setts över och reviderats. Huvudmannen uppger att inför höstterminen 2026 ligger utbildningsstarten i augusti och avslutas i juni vilket innebär att utbildningen är sammanhängande utan organisatoriska uppehåll under pågående studier. Upplägget bekräftas genom bifogade exempel på en individuell studieplan där start och slut för ämnen och nivåer på byggutbildningen framgår.

Det framgår vidare av den inkomna redovisningen att kurspaketet i övrigt hålls oförändrat, men att studietakten justeras från 20 gymnasiepoäng per vecka till 22 respektive 24 gymnasiepoäng per vecka beroende på inriktning. Arbetet med den reviderade utbildningen har letts av rektor i samverkan med bland annat specialpedagog, yrkeslärare och branschrepresentanter.

Vidare uppger huvudmannen i redovisningen att de har infört förstärkta rutiner för antagning, introduktion, apl, pedagogiskt stöd och uppföljning för att säkerställa att den ökade studietakten inte påverkar utbildningens kvalitet negativt.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utgångspunkten för utbildningen av en enskild elev ska vara elevens behov och förutsättningar. (20 kap. 2 § skollagen)

Detta innebär att dessa kriterier ska vara vägledande för hur utbildningen genomförs. Detta kan gälla utbildningens förläggning i tid och rum, val av metoder och hjälpmedel, men även innehåll. Det är också viktigt att den

kommunala vuxenutbildningen erbjuds i flexibla former och på tider som passar de studerandes behov. (prop. 2009/10:165 s. 475)

I förordningen om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12) anges att vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Även elevernas mål med utbildningen kan variera kraftigt. Utbildningen måste därför anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och den kan variera både till längd och till innehåll. Vuxenutbildningen ska alltid möta varje elev utifrån elevens behov och förutsättningar. (Lvux12, 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Vuxenutbildningens uppdrag)

I förordningen om vuxenutbildning framgår att utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året. (2 kap. 25 § förordning om vuxenutbildning)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Uddevalla kommun har vidtagit åtgärder för att se till att utbildningen bedrivs kontinuerligt utan organisatoriska uppehåll. Skolinspektionen bedömer att Uddevalla kommun har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpna.

Utbildningens innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslutet den 19 maj 2026 konstaterade Skolinspektionen att det finns brister i verksamheten gällande utbildningens innehåll. Av Skolinspektionens utredning framkom att undervisningen inte omfattade användning av specialverktyg och skyddsutrustning enligt fordonstillverkarens anvisningar och branschens krav vid enklare reparationer, däribland av elektrifierade fordon och flerbränslefordon, vilket är en del av det centrala innehållet i ämnet personbilar – reparations- och systemteknik, nivå 1 (PERB1000X).

Av huvudmannens redovisning framgår att under våren och sommaren 2026 har undervisningsupplägget reviderats, utrustning upphandlats och planeringen av de nya undervisningsmomenten genomförts. Arbetet avslutades inför utbildningsstarten i augusti 2026 då samtliga beslutade åtgärder var införda. Huvudmannen uppger att övningstavlor för högvoltssystem, en särskild övningstavla för mätteknik och korrekt användning av multimeter har köpts in inför utbildningsstarten hösten 2026. Vidare att undervisningen har kompletterats med praktiska moment där eleverna tränar säker och korrekt fränkoppling av högvoltssystem samt felsökning i en kontrollerad utbildningsmiljö och att utbildningen

kompletteras med undervisning som leder till kompetens motsvarande EIP/EUP (Elektriskt instruerad person/Elektriskt utbildad person) med stöd av Gleerups utbildningsmaterial. Huvudmannen bifogar i redovisningen dokumentation av inköpt material.

Genom övningsutrustningen uppger huvudmannen i redovisningen att eleverna från och med utbildningsstarten i augusti 2026 praktiskt kan träna de moment som ingår i ämnets centrala innehåll på ett säkert sätt och i enlighet med branschens krav. Undervisningen kommer därmed att omfatta ämnets centrala innehåll. De nya undervisningsmomenten har planerats in i kursens undervisning och kopplats till de aktuella delarna av ämnesplanen. Inköpt övningsutrustning möjliggör, enligt huvudmannen, att eleverna praktiskt kan använda specialverktyg, mätutrustning och skyddsutrustning i en säker utbildningsmiljö.

Vidare vill huvudmannen i redovisningen förtydliga att elever redan före förändringen genomförde praktiska arbeten på elektrifierade fordon och flerbränslefordon i de delar som inte omfattar arbete på högvoltssystem, exempelvis service, bromsar och andra enklare reparationer.

Rättslig reglering

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. (2 kap. 35 § skollagen)

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan när det gäller kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Den ska ge utrymme för läraren och eleverna att själva planera undervisningen.

Av ämnesplanen ska följande framgå:

1. ämnets syfte
2. den eller de nivåer som ämnet består av
3. det centrala innehållet för varje nivå
4. antalet gymnasiepoäng som varje nivå omfattar
5. betygskriterierna för varje ämne. (2 kap. 13 § förordningen om vuxenutbildning)

Av Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet personbilar – reparations- och systemteknik framgår det centrala innehållet i ämnet. I ämnet ingår bland annat nivå 1 (PERB1000X). I ämnesplanen anges att undervisningen i ämnet personbilar – reparations- och systemteknik på nivå 1 bland annat ska behandla användning av specialverktyg och skyddsutrustning enligt fordonstillverkarens anvisningar och branschens krav vid enklare reparationer, däribland av elektrifierade fordon och flerbränslefordon.

I läroplanen för vuxenutbildningen uppges bland annat att det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev, i den utsträckning som framgår av elevens individuella studieplan, ska ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven har en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet. (Lvux12 avsnitt 2.1 Kunskaper, Mål)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att Uddevalla kommun har vidtagit åtgärder för att se till att undervisningen behandlar hela det centrala innehållet i ämnet personbilar – reparations- och systemteknik, nivå 1. Skolinspektionen bedömer att Uddevalla kommun har följt föreläggandet i denna del och att konstaterade brister är avhjälpna.

X Alia-Maria Delgado

Beslutsfattare
Signerat av: Alia-Maria Delgado

X Henrik Gustavsson

Föredragande
Signerat av: Henrik Gustavsson

I ärendets slutliga handläggning har även Alexandra Lotrean medverkat.